

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Милена Шушулова-Павлова
департамент „Музика“, Нов български университет
професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство
върху приносите на предложената като хабилитационен труд
художествено-творческа дейност на
д-р Григор Петров Паликаров
асистент в НМА „Проф. П. Владигеров“,
за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“
в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство,
специалност „Оперно-симфонично дирижиране“ към катедра „Дирижиране“,
ТКДФ на НМА „Проф. Панчо Владигеров“,
обявен в държавен вестник (бр.78/ 21.09.2018)

I. Биографични данни

Григор Паликаров завършва НУМТИ „Добрин Петков“ – Пловдив, специалност пиано с отличен успех и златна значка през 1990 и НМА „Проф. Панчо Владигеров“ в София с магистърски степени по четири специалности: оперно-симфонично дирижиране при акад. Васил Казанджиев и проф. Иван Вульпе; композиция при проф. Димитър Тълков; пиано – при проф. Красимир Тасков и хорово дирижиране при проф. Стоян Кралев. Специализира композиция в Австрия с проф. Ерих Урбанер от Виенския университет за музика и изпълнителско изкуство. Професионалната си кариера като диригент започва в Симфоничния оркестър на Ансамбъла на българската армия в, където от 1997 до 1999 е и главен диригент. През 1998-2003 е диригент и главен художествен ръководител на Младежка филхармония „Пионер“. В Националната опера и балет – София дирижира от 1998, а от 2001 е щатен диригент и репертоарът му включва повече от 55 оперни и балетни заглавия. От сезон 2005/2006 Григор Паликаров е главен художествен ръководител и диригент на Симфонично-оперетно дружество „Маестро Георги Атанасов“ – гр. Пазарджик, а от 2013 до 2018 ръководи и Студентския симфоничен оркестър към НМА „Проф. Панчо Владигеров“. Григор Паликаров често е канен като гост-диригент на Симфоничен оркестър на Българското национално радио, Класик ФМ оркестър – София (постоянен диригент от сезон 2008/2009), Софийска филхармония, Фестивален оркестър – София, Държавните опери в Пловдив, Бургас, Варна, Русе и Стара Загора, Плевенска филхармония и др. Специално място в кариерата му заемат многобройните студийни записи със Симфоничен оркестър на Българското национално радио, участията му в престижните национални и международни музикални фестивали: „Софийски музикални седмици“, „Мартенски музикални дни“ – Русе, „Европейски музикален фестивал“ – София, „Аполония“, „Варненско лято“, Лауреатски дни „Катя Попова“ – Плевен, „Австрийски музикални седмици“, „Нова българска музика“, „Зимни музикални вечери“ – гр. Пазарджик, Фестивал на оперното и балетно изкуство – Стара Загора, Фестивал за съвременна музика – Пула, Хърватска, „Майски оперни вечери“ – Скопие, Македония, Фестивал „Дюни“ - Матера, Италия и мн.др. Григор Паликаров гастролира в чужбина: в Германия, Австрия, Белгия, Франция, Италия, Люксембург, Русия, САЩ, Словения, Гърция, Полша, Украйна, Тайван, Холандия, Великобритания, Португалия, Мексико, Корея, Япония, Уругвай и др. Той дирижира Кралската Белгийска филхармония – Брюксел, Националната опера и балет – Любляна, Виенския камерен ансамбъл „Нов Тон“, Симфоничния оркестър „Сенчъри“ – Тайпе, Красноярската опера и балет – Русия, Филхармония „Яначек“ – Чехия, Ченстоховска филхармония и Вармино-Мазурска филхармония – Полша, Симфоничен оркестър – Бари, Националният оркестър (СОДРЕ) и националният хор на Уругвай, оркестър „Магна Греча“ – Италия, Днепропетровската филхармония, Симфоничен оркестър Юкатан и симфоничен оркестър Монтерей, Мексико, Симфоничен оркестър – Солун и др. Григор Паликаров също композира, концертира като пианист и преподава в НМА „Проф. Панчо Владигеров“, където успешно защитава докторска степен по музикознание и музикално изкуство през 2017. За успешните си изяви като композитор и пианист е удостоен с престижни национални и международни награди от конкурсите „Светослав Обретенов“, „Албер Русел“, „Музиката и Земята“ и др. Трикратен носител е на престижната награда „Кристална лира“ на СБМТД – 2002, 2012 и 2017, както и на наградата „Златно перо“. Два мандата е председател на „Менса“ – България – световната организация на хора с висок коефициент на интелигентност.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания

Д-р Григор Паликаров е представил следните художествено-творчески активности:

1. Група от показатели "А" – минимални изисквани точки: 50

Защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор", чиято тема е:

"Художествени измерения и значение на оперите "Косара" и "Алцек" от Маестро Георги Атанасов в българската музикална култура" с копие от съответната диплома с № 99/20.06.2017.

Общо точки по група "А" – 50т.

2. Група от показатели "В" – минимални изисквани точки: 100

Като хабилитационен труд представя негови водещи творчески изяви (като диригент):

Фестивали и концерти в страната

25.01.2018 – Откриване на 43-ия Международен фестивал „Зимни музикални вечери Проф. Иван Спасов“ – Пазарджик с участието на симфоничен оркестър – Пазарджик и солист Веско Пантелеев-Ешкенази (цигулка). (35т.)

21.07.2018 – Спектакъл на операта „Кармен“ от Ж. Бизе със Софийска опера и балет в рамките на Третия летен фестивал „Опера на върховете – Белоградчишки скали“. (35т.)

07.08.2018 – Премиера на операта „Джоконда“ от А. Понкиели със състава на ТМПЦ – Варна на сцената на Летния театър в града в рамките на Международния музикален фестивал „Варненско лято“. (35т.)

27.10.2018 – Йоханес Брамс „Немски Реквием“. Концерт в рамките на юбилейния 70-ти сезон на симфоничния оркестър на Българското национално радио със смесения хор на БНР и солистите Ралица Ралинова (сопран) и Кирил Манолов (баритон). (35т.)

Концерти извън България

10.03.2018 – Концерт с оркестъра на Уралския музикален колеж в гр. Екатеринбург, Русия. (35т.)

14.07.2018 – Концерт-откриване на Фестивала "Carniarmonie" – Италия с Младежки Алпийски оркестър. (35т.)

10.06.2018 – Концерт с Филхармонията в гр. Сямън, Китай. (35т.)

8, 11 и 16.10.2018 – Спектакли на операта „Турандот“ със Софийска опера и балет в Япония. (35т.)

Студийни записи със СО на БНР

20-23.11.2017 – Запис за фонда на БНР на Гротескната сюита „Бай Ганьо“ от Веселин Стоянов. (35т.)

Общо точки по група "В" – 385т.

3. Група от показатели "Г" – минимални изисквани точки: 120

В тази група представя свои творчески изяви (като диригент), които не са основен хабилитационен труд също за периода от юни 2017 до октомври 2018 (след защитата на докторската дисертация). Като доказателства в този раздел представя печатни материали за съответните концерти.

Фестивали и концерти в страната

8, 9, 10 и 20.12.2017 – спектакли на операта „Тоска“ в Софийска опера и балет.

С дебют в ролята на Тоска на световната ни прима Александрина Пендачанска (8, 10 и 20.12.) в партньорство с Камен Чанев и с дебюта на Софийска сцена в същата роля на Таня Иванова (9.12.). Спектаклите предизвикват голям интерес и са отразени, както от самата Александрина Пендачанска (в социалните мрежи и в "Труд"), така и във в-к "Култура" от Е. Дочева (бр. 43/15.12.2017г.) (4x35т.)

28.08.2018, летен театър гр. Бургас. Спектакъл на операта „Турандот“ с Бургаска опера в рамките на Бургаски музикални празници „Емил Чакъров“ – 2018.

Музикалните празници "Емил Чакъров" са едно от най-значимите музикални събития в Бургас с регионално, национално и международно значение. (35т.)

Концерти извън България

21.03.2018 – Концерт със симфоничния оркестър на гр. Бари – Италия (35т.)

01.05.2018 – Концерт със симфоничния оркестър на гр. Кеми – Финландия (35т.)

17.05.2018 – Концерт със симфоничния оркестър на гр. Санремо – Италия (35т.)

13.09.2018 – Концерт-откриване на сезона на камерна филхармония „Витолд Лютославски“, Полша (35т.)

16.09.2018 – Концерт с Фестивален оркестър в гр. Кротоне – Италия в рамките на Фестивала "Средиземноморски музикални срещи" (35т.)

Общо точки по група "Г" – 350т.

4. Група от показатели "Д" – минимални изисквани точки: 40

Представени са рецензии за творчески изяви в специализирани издания в областта на изкуствата.

"Въодушевяваща вечер с „Фиделио“ – Боянка Арнаудова, в-к "Култура" - бр. 2 (2751)/17.01.2014. (10т.)

"Завладяващо завръщане на един шедьовър" – Боянка Арнаудова, в-к "Култура" - бр. 14 (2851)/15.04.2016. (10т.)

"BELOGRADCHIK/Bulgarien: OPERA OF THE PEAKS - NABUCCO und LAKME – 21./22. Juli 2017" – Klaus Billand, "Der Opernfreund" (10т.)

"Немски Реквием" от Йоханес Брамс в изпълнение на Радиосимфониците и Григор Паликаров" - Ростислав Йовчев, "Галерия на думите" - октомври 2018 (10т.)

Общо точки по група "Д" – 40т.

5. Група от показатели "Е" – минимални изисквани точки: 50

Като диригент в национални художественотворчески проекти с голям принос за музикалната култура на столицата и страната ни.

28.10.2016, зала „България“. Цикъл „Концертмайсторите“ с оркестъра на КласикФМ. Концерт "Кино и класика 2" със солисти Георги Черкин и Светлин Русев, част от Програма „Култура“ на столична община с подкрепата на Министерство на културата. (15т.)

29.03.2017, зала "България", диригент и солист едновременно. "Моцарт х 3" с оркестъра на КласикФМ и солисти Георги Черкин и Виктория Василенко. Концерт-откриване на Европейски музикален фестивал (член на Българската фестивална асоциация), част от календара на културните събития на столична община. Съорганизатор: Министерство на културата. (15т.)

05.04.2018 – зала „Маестро Георги Атанасов“ – Пазарджик. Концерт със солисти – магистри от вокалния факултет на НМА „Проф. П. Владигеров“ и симфоничен оркестър – Пазарджик. Проект на вокалния факултет към НМА. (15т.)

25.04.2018 – зала „България“. Концерт „Тримата концертмайстори“ с оркестъра на КласикФМ и солистите Албена Данаилова, Мони Симеонов и Димитър Иванов. В рамките на Европейски музикален фестивал (член на Българската фестивална асоциация), част от календара на културните събития на столична община. Съорганизатор: Министерство на културата. (15т.)

15.06.2018 – зала „България“. Концерт „Лятна серенада“ с оркестъра на КласикФМ и солист Георги Черкин. В рамките на Европейски музикален фестивал (член на Българската Фестивална Асоциация), част от календара на културните събития на столична община и министерство на културата. Съорганизатор: Министерство на културата. (15т.)

Общо точки по група "Е" – 75т.

Група "А"	Минимални изисквани точки - 50т.	Представени точки - 50т.
Група "В"	Минимални изисквани точки - 100т.	Представени точки - 385т.
Група "Г"	Минимални изисквани точки - 120т.	Представени точки - 350т.
Група "Д"	Минимални изисквани точки - 40т.	Представени точки - 40т.
Група "Е"	Минимални изисквани точки - 50т.	Представени точки - 75т.

Кандидатът изцяло покрива необходимия минимум от национални изисквания в област Изкуства. Представените музикални активности като диригент са с изключителна стойност и доказан принос.

Бих добавила в т. 30. *Награди на конкурси за творчество и изпълнение, дадени от национални професионални форуми и организации.*

Трикратен носител е на престижната награда „Кристална лира“ на СБМТД – 2002, 2012 и 2017, както и на наградата „Златно перо“.

Получените награди от д-р Паликаров, които още веднъж доказват неговата роля и заслужено спечелен престиж в музикалната ни култура

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

За хабилитационен труд Григор Паликаров предлага своя художествено-творческа дейност като диригент (концерти и спектакли) от периода юни 2017 до октомври 2018 включително (след защитата на докторската му дисертация).

Фестивали и концерти в страната

25.01.2018 – Откриване на 43-ия Международен фестивал „Зимни музикални вечери Проф. Иван Спасов“ – Пазарджик с участието на симфоничен оркестър – Пазарджик и солист Веско Пантелеев-Ешкенази (цигулка). Принос: *Рядко изпълнявано произведение Роберт Шуман „Увертюра, Скерцо и Финал“, оп. 52. Концертът е записан и излъчен по БНР.*

21.07.2018 – Спектакъл на операта „Кармен“ от Ж. Бизе със Софийска опера и балет в рамките на Третия летен фестивал „Опера на върховете – Белградчишки скали“. Принос: *Популяризира оперното изкуство в Северозападна България с принос за развитието на региона. Същата постановка е представена и в Япония на турне на Софийска опера през октомври 2018.*

07.08.2018 – Премиера на операта „Джоконда“ от А. Понкиели със състава на ТМПЦ – Варна на сцената на Летния театър в града в рамките на Международния музикален фестивал „Варненско лято“. Принос: *Тази опера се поставя също рядко в България. Осъществява първата постановка на творбата в 71-годишната история на Варненска опера.*

27.10.2018 – Йоханес Брамс „Немски Реквием“. Концерт в рамките на юбилейния 70-ти сезон на симфоничния оркестър на Българското национално радио със смесения хор на БНР и солистите Ралица Ралинова (сопран) и Кирил Манолов (баритон). Принос: *Мащабна творба, която също се изпълнява рядко в България, поради обема и предизвикателствата в това произведение на Брамс. Концертът е излъчен пряко по програма "Христо Ботев" на БНР и телевизия „Бинар“.*

Концерти извън България

10.03.2018 – Концерт с оркестъра на Уралския музикален колеж в гр. Екатеринбург, Русия.

14.07.2018 – Концерт-откриване на Фестивала "Carniarmonie" – Италия с Младежки Алпийски оркестър.

Принос: *И двата концерта са осъществени с младежки оркестри. Като диригент на студентския симфоничен оркестър към НМА, възможността да направи сравнение и проучи различните системите на обучение в ансамбловото музициране е натрупан ценен педагогически опит.*

10.06.2018 – Концерт с Филхармонията в гр. Сямън, Китай.

Принос: *В концерта освен Й. Хайдн и В. А. Моцарт е изпълнен и Концерт за оркестър от Б. Барток – предизвикателство за оркестъра в далечния Китай и принос на диригента при изпълнението с китайски състав на едно нелеко европейско музикално произведение.*

8, 11 и 16.10.2018 – Спектакли на операта „Турандот“ със Софийска опера и балет в Япония.

Принос: *В рамките на седмо поред турне на Софийска опера в Япония за втори път след 2015, Паликаров представя операта „Турандот“ в знаменитата зала Бунка Кайкан в Токио, където са гостували Метрополитън опера, Большой театър, Ла Скала, Щатсопера – Виена и др., но и в градовете Цу (главен град на префектура Мие) и Кошигая.*

Студийни записи със СО на БНР

20-23.11.2017 – Запис за фонда на БНР на Гротескната сюита „Бай Ганьо“ от Веселин Стоянов.

Принос: *Единствения студийен запис в последните 20 години на една значима българска творба.*

Допълнителни творчески изяви, които също не са включени при защитата на образователната и научна степен "доктор"

Диригент в Софийска опера и балет (почти 20 сезона) е осъществил премиери на редица оперни и балетни заглавия като: Л. Минкус – „Дон Кихот“ (2001); В. Стоянов – „Хитър Петър“ (2002); С. Прокофиев – „Ромео и Жулиета“ (2006); Л. Делиб – „Лакме“ (2008); Ал. Бородин – „Княз Игор“ (2009); Р. Вагнер – „Лоенгрин“ (концертно – 2009); Л. Минкус – „Баядерка“ (2013); П. И. Чайковски – „Евгений Онегин“ (2013); Л. ван Бетховен – „Фиделио“ (концертно - 2013); Дж. Росини – „Пепеляшка“ (2014); П. И. Чайковски – „Спящата красавица“ (2014); В. Белини – „Норма“ (2016) и др. Дирижира редовни спектакли на повече от 45 различни оперни и балетни творби, а общият брой на спектаклите е над 300.

Главен художествен ръководител и диригент на Симфоничен оркестър – Пазарджик за последните 13 сезона дирижира повече от 70 концерта с различни програми, включващи световни премиери или първи изпълнения в Пазарджик. Солисти са: *Албена Данаилова* (концертмайстор на Виенска филхармония), *Волфганг Шулиц* (първи флейтист на Виенска филхармония), *Дитер Флури* (първи флейтист на Виенска филхармония), *Франц Бартоломей* (първи виолончелист на Виенска филхармония), *Селин Моане* (първа обоистка на Щатскапеле Дрезден), Людмил Ангелов, Веско Пантелеев-Ешкенази, Георги Черкин, Виктория Василенко и др. Оркестърът участва в национални и международни фестивали като „Софийски музикални седмици“, „Мартенски музикални дни“, „Зимни музикални вечери“, „Австрийски музикални седмици“, „Нова българска музика“, „Фестивал на Егейско море“ – о-в Сирос, Гърция и др.

Постоянен диригент на оркестъра на КласикФМ от 2008 до днес е осъществил концерти в циклите „Концертмайсторите“ и „Музиката на Америка“, в изданията на „Европейски музикален фестивал“, със солисти като *Глен Диктеров* (концертмайстор на Нюйоркската филхармония), *Робърт Ноч* (първи виолончелист на Виенска филхармония), Светлин Русев, Людмил Ангелов, Мила Георгиева, Аглика Генова и Любен Димитров, Георги Черкин, Мони Симеонов, Димитър Иванов, Елин Колев и др.

Студийни записи и концерти със Симфоничния оркестър на Българското национално радио в периода 2002-2018: Творбите, които е записал като диригент, са: П. Владигеров – Първи цигулков концерт, Ф. Кутев – „Герман“, Цв. Цветанов – Симфония № 3, М. Брух – Концерт за кларинет, виола и оркестър, Р. Щраус – Концертино за кларинет, фагот и оркестър, Е. Хумпердинк – Увертюра към операта „Хензел и Гретел“, Фр. фон Супе – Увертюри „Поет и селянин“ и „Бокачо“, оперни арии и дуети със солисти като Габриела Георгиева, Кирил Манолов, Светлина Стоянова, Александър Крунев, Орлин Горанов и др. В концерти с оркестъра на БНР партнира на солистите Ваня Миланова, Красимира Стоянова, Лия Петрова, Василена Серафимова, Цветелина Василева и др.

Международна дейност с различни оркестри в повече от 25 страни по света – гостуванията на Националния филхармоничен оркестър и хор на Уругвай (СОДРЕ) – Монтевидео, Кливланд Опера – Охайо, САЩ, Националната опера и балет – Любляна, Словения, Красноярска опера и балет – Русия, Филхармония „Яначек“ – Чехия (на турне в Корея) със солист лауреатът на конкурса „Чайковски“ за 1982 *Питър Донахю* (Великобритания); Симфоничен оркестър – Монтерей, Мексико със солист *Дейвид Купър* (първи валдхорнист на Берлинска филхармония) и др.

Представената дейност е висококачествена и повече от приносна. Тя е напълно достатъчна, за да защити академичната длъжност доцент в НМА. Д-р Паликаров е активен, отговорен, последователен, съчетаващ няколко длъжности, които са водещи в музикалната култура на София, Пазарджик и в страната ни. Той оставя ярка следа и допринася за развитието на музикалното изкуство и в Европа чрез своята художествено-творческа работа.

III. Учебна и преподавателска дейност

Основна част от педагогическата дейност на Григор Паликаров в НМА „Проф. П. Владигеров“ е свързана със студентския симфоничен оркестър (за периода 2013-2018). **Като успех в тази дейност е реализацията на много негови студенти във водещи оркестри в България:** Алекс Витков – тромпет, Николай Цанев – валдхорна и Иванина Желязкова – цигулка (в Софийска опера и балет); Йоан Латровалиев – цигулка и Елена Ганова – цигулка (в симфоничния оркестър на БНР); Наталия Годорова – цигулка, Боряна Кралева – цигулка, Георги Георгиев – виолончело и Алекс Атанасов – контрабас (в Софийска филхармония), Петя Ковачева – цигулка (концертмайстор в Държавен музикален и балетен център – София); Дамяна Димитрова – флейта (в Държавна опера – Пловдив); Йоан Кьосев – обой, Цветомир Коцев – кларинет, Златина Удварева – цигулка и Магдалена Даскалова – цигулка (в Симфоничен оркестър – Пазарджик) и др. От учебната 2017/18 **преподава и дисциплината *оперна практика в специалност оперно-симфонично дирижиране***, където успешно подготвя студентите Виктор Крумов и Петър Тулешков (4 курс) да представят оперите „Телефонът“ и „Медиумът“ от Джан Карло Меноти в Държавна опера – Стара Загора.

За краткото времето, в което д-р Григор Паликаров е преподавател в НМА, той е доказал своя професионализъм и полза за учебното заведение, както и за младите таланти на академията. Смятам, че НМА печели с привличането на такъв шатен преподавател в своите редици.

IV. Административна и обществена дейност

Григор Паликаров е изключително активен творец като диригент, композитор, преподавател. Анализирайки представена от него дейност само за последната една година, може да се прецени ползата за обществото, за културната политика на страната ни, за високото майсторство на кандидата, и най-вече приносите му във образованието и професионалното израстване на студентите в НМА. Като представящ най-доброто от българската музикална култура Григор Паликаров изнася два концерта с Оркестъра на Класик ФМ радио в престижната *Alte Oper* (Франкфурт на Майн) в програмата на фестивала Европейски културни дни (2014), организиран от Европейската централна банка. В Опера Кливланд – САЩ неговият дебют е отбелязан като едно от най-важните музикални събития за щата Охайо в 2009.

V. Лични впечатления от кандидата (ако има такива)

Не съм имала възможност за познавам лично кандидата. Информация за него имам само от медии и от различни зали като слушател и зрител. Впечатлена съм от представената активност и сериозността на художествено-творческата му работа.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Нямам.

Становището може да завърши със следната оценка:

Въз основа на всичко посочено по-горе, както и на направените изводи върху предложените творческа и преподавателска дейност на д-р Григор Петров Паликаров, имайки предвид голямата му активност, високия приносен характер на предложените диригентски изяви, давам своята изцяло положителна оценка и предлагам на уважаемите членове на Научното жури по конкурса за „доцент“ да изберат д-р Григор Паликаров за академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство, специалност „Оперно-симфонично дирижиране, към катедра „Дирижиране“ на ТКДФ на НМА „Проф. Панчо Владигеров“, според изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

Дата 16.08.2018.

Подпис:

Проф. д-р Милена Шушулова-Павлова